

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

આરક્ષિત કર્યુ: ૨૧/૦૪/૨૦૨૫

જાહેર કર્યુ: ૦૨/૦૫/૨૦૨૫

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/ક્રિમિનલ મિસ. એપ્લિકેશન (ફોર ક્વોશિંગ અને સેટ સાઈડ એફ. આઈ.

આર./ઓર્ડર) નંબર ૨૯૮૭/૨૦૧૫

સાથે

આર/ક્રિમિનલ મિસ. એપ્લિકેશન નંબર ૨૧૫૧૨/૨૦૧૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ જે. સી. દોશી

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

=====

યોગેશ ભગવાનદાસ પટેલ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે કુ. કે. જે. બ્રહ્મભટ્ટ (૨૦૨)

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે કુ. વર્ષા બ્રહ્મભટ્ટ (૩૧૪૫)

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે પૂજા એચ ભારદ્વાજ (૭૮૪૪)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે, શ્રી સોહમ જોશી, એપીપી

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૨ માટે આપવામાં આવેલ નિયમ

=====

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ જે. સી. દોશી

સી એ વી જજમેન્ટ

૧. મેં સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે અને પ્રતિવાદી-રાજ્ય માટે એપીપી શ્રી સોહમ જોશીને શીખ્યા છે.

૨. આ બંને અરજીઓમાં સામેલ મુદ્દાઓ પ્રકૃતિમાં સમાન હોવાથી અને જોડાયેલા તથ્યોમાંથી ઉદ્ભવતા હોવાથી, તેમની સાથે મળીને સુનાવણી કરવામાં આવી હતી અને આ સામાન્ય આદેશ દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે.સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોએ સ્વતંત્ર રીતે તેમની રજૂઆતો આગળ ધપાવી છે, જ્યારે વિદ્વાન વધારાના સરકારી વકીલ તમામ અરજીઓમાં પ્રતિવાદી-રાજ્ય વતી સામાન્ય રીતે હાજર થયા છે.ક્રિમિનલ મિસેલેનિયસ નંબર ૨૯૮૭/૨૦૧૫ ને મુખ્ય બાબત તરીકે ગણવામાં આવે છે.

૩. અરજદારે નીચેની રાહત માટે વિનંતિ કરી છે:—

એ) તમારા સ્વામીઓ આ અરજી સ્વીકારીને ખુશ થઈ શકે છે.

બી) જ્યાં સુધી તે અરજદારની વિરુદ્ધ છે ત્યાં સુધી ઇચ્છાપુર પોલીસ સ્ટેશન, સુરત ખાતે નોંધાયેલી સી. આર. નંબર ૧-૫૯/૨૦૧૪ ધરાવતી

એફ. આઈ. આર. ને રદ કરીને અને રદ કરીને તમારા લોર્ડશીપ્સ આ અરજીને મંજૂરી આપી શકે છે;

સી) આ અરજીની કબૂલાત અને અંતિમ સુનાવણી બાકી છે, તમારા લોર્ડશીપ્સ ઇચ્છાપુર પોલીસ સ્ટેશન, સુરત ખાતે નોંધાયેલી સી. આર. નંબર I-૫૯/૨૦૧૪ ધરાવતી એફ. આઈ. આર. ના સંબંધમાં આગળની તપાસ પર રોક લગાવી શકે છે અને વર્તમાન અરજદારની ઉપરોક્ત ફરિયાદમાંથી ઉદ્ભવતા તમામ આગળની કાર્યવાહી પર પણ રોક લગાવી શકે છે.

સંક્ષિપ્ત હકીકતો:-

૪. સામાવાળા નંબર ૨એ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૪૦૯, ૪૨૦, ૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧ અને ૧૧૪ હેઠળ દંડનીય ગુનાઓ આચરવાનો આરોપ લગાવીને ઇચ્છાપુર પોલીસ સ્ટેશન સમક્ષ સી. આર. નંબર I-૫૯/૨૦૧૪ ધરાવતી ફરિયાદ નોંધાવી હતી. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે તલાટી-કમ-મંત્રીએ, સરપંચ સાથે સાંઠગાંઠ કરીને, ઇચ્છાપુર ગ્રામ પંચાયતમાં હાથ ધરવામાં આવેલા કામને લગતા ૨૬/૦૭/૨૦૧૧ અને ૩૧/૦૩/૨૦૧૨ વચ્ચે ખોટા વાઉચર્સ તૈયાર કરીને જાહેર ભંડોળની હેરાફેરી કરી હતી. વધુ આક્ષેપો ૦૯/૧૨/૨૦૧૧ અને ૨૯/૦૩/૨૦૧૨ વચ્ચે બનાવટી બિલ તૈયાર કરવા સાથે સંબંધિત હતા.

જ.૧.તે અરજદારનો કેસ છે કે અગાઉ, બીજી એફ. આઈ. આર. I. સી. આર. નંબર ૩૨/૨૦૧૪ એ જ પોલીસ સ્ટેશન સમક્ષ ૨૧/૦૮/૨૦૧૪ પર નોંધવામાં આવી હતી, જેમાં ૦૧/૦૪/૨૦૧૩ થી ૦૧/૦૨/૨૦૧૪ સુધીના જુદા જુદા સમયગાળા માટે સમાન ગુનાઓનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો, જેમાં આશરે ૨૯ લાખ રૂપિયાની ઉચાપતનો આરોપ સામેલ હતો.આઈ. સી. આર. નંબર ૩૨/૨૦૧૪ની નોંધણી અનુસાર, અરજદારની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી, અનેક પ્રસંગોએ તેને પોલીસ કસ્ટડીમાં મોકલી દેવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ સુરતની સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા નિયમિત જામીન આપવામાં આવ્યા હતા.

જ.૨.આમ હાલની અરજીઓ એ આધાર પર બીજી ફરિયાદને રદ કરવાની માંગ સાથે દાખલ કરવામાં આવી છે કે તે એક જ ઘટના પર આધારિત છે અને તેથી કાયદાના સ્થાયી સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખીને તેને જાળવી શકાય તેમ નથી.

અરજદારની રજૂઆતો:—

પ. અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે મુખ્યત્વે દલીલ કરી છે કે પ્રથમ ગુનો ઇચ્છાપુર પોલીસ સ્ટેશનમાં એક ઘટનાના સંદર્ભમાં આઈ. સી. આર. નંબર ૩૨/૨૦૧૪ (જોડાણ-બી) તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો, જે બીજી એફ.

આઈ. આર. નો ભાગ પાછા છે જે આઈ. સી. આર. નંબર ૫૯/૨૦૧૪ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જ્યારે આરોપીઓને પ્રથમ એફ. આઈ. આર. ની નોંધણી અનુસાર રિમાન્ડ અને પોલીસ કસ્ટડીને આધિન કરવામાં આવ્યા હતા, અને નિયમિત જામીન માટે અરજીઓ પસંદ કરી હતી, ત્યારે તપાસ અધિકારીને તપાસ દરમિયાન કથિત રીતે કેટલીક વધુ સામગ્રી મળી હતી. જો કે, મૂળ એફ. આઈ. આર. માં વધારાની સામગ્રીને તપાસના ભાગ તરીકે ગણવાને બદલે, તપાસ અધિકારીએ ભૂલથી તે જ ઘટનાના સંબંધમાં બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધવા માટે આગળ વધ્યા.

૫.૧.તેથી, વિનંતી કરવામાં આવે છે કે કાયદાના સ્થાયી સિદ્ધાંતોને ધ્યાનમાં રાખીને, હકીકતોના સમાન સમૂહના આધારે બીજી એફ. આઈ. આર. ની નોંધણી અસ્વીકાર્ય છે અને ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪, ૨૦ અને ૨૧ હેઠળ બાંધધરીકૃત મૂળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરે છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તપાસ અધિકારીએ પ્રથમ એફ. આઈ. આર. ના સંબંધમાં તપાસ ચાલુ રાખવી જોઈતી હતી અને જો વધારાની સામગ્રી મળી આવી હોય, તો તેણે કાં તો ચાલુ તપાસમાં તેનો સમાવેશ કરવો જરૂરી હતો અથવા જો આરોપપત્ર પહેલેથી જ દાખલ કરવામાં આવ્યું હોય, તો દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૧૭૩ (૮) હેઠળ વધુ તપાસ માટે સક્ષમ અદાલત સમક્ષ પૂરક અહેવાલ રજૂ કરવો જરૂરી હતો.

પ.ર.જો કે, વર્તમાન કેસમાં, પ્રથમ એફ. આઈ. આર. ની તપાસ દરમિયાન સામગ્રી બહાર આવી હોવા છતાં, બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધવામાં આવી, જે કાયદામાં અસ્વીકાર્ય કાર્યવાહી છે.

પ.૩.અરજદારના વિદ્વાન વકીલે બંને એફ. આઈ. આર. ની સામગ્રી તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોરતી વખતે રજૂઆત કરી હતી કે બીજી એફ. આઈ. આર. માત્ર પ્રથમ એફ. આઈ. આર. ની સિક્વલ છે. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે પ્રથમ એફ. આઈ. આર. ની તપાસ દરમિયાન જે સામગ્રી મળી આવી હતી તેને ભૂલથી બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધવાના આધાર તરીકે ગણવામાં આવી છે, અને તેથી, બીજી એફ. આઈ. આર. દાખલ કરવી કાયદામાં અસ્વીકાર્ય છે.

પ.૪.તેમની દલીલોને મજબૂત કરવા માટે, અરજદારના વિદ્વાન વકીલે અમિતભાઈ અનિલચંદ્ર શાહ વિરુદ્ધ સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશનના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો, જે એ આઈઆર ૨૦૧૩ એસ સી ૩૭૯૪ માં અહેવાલ આપ્યો હતો, અને રજૂઆત કરી હતી કે કોર્ટે "પરિણામી પરીક્ષણ" લાગુ કરવું જોઈએ; અને જો એવું જાણવા મળે કે બીજી એફ. આઈ. આર. અગાઉની એફ. આઈ. આર. માંથી ઉદ્ભવે છે અથવા તે ચાલુ છે, તો બીજી એફ. આઈ. આર. રદ કરવા પાત્ર છે.

પ.પ.વિદ્ધાન વકીલે (૨૦૨૧) ૫ એસ. સી. સી. ૪૩૫ માં નોંધાયેલા કૃષ્ણ લાલ ચાવલા અને અન્યો વિરુદ્ધ ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્યોના ચુકાદા પર વધુ આધાર રાખ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધાવવી, કાયદામાં અસ્વીકાર્ય હોવા ઉપરાંત, ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪,૨૦ અને ૨૧ હેઠળ બાંધધરીકૃત મૂળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન ગણાશે.

પ.ક.ઉપરોક્ત રજૂઆતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારના વિદ્ધાન વકીલે વિનંતી કરી હતી કે હાલની અરજીઓને મંજૂરી આપવામાં આવે અને બીજી એફ. આઈ. આર. રદ કરવામાં આવે અને તેને રદ કરવામાં આવે.

સામાવાળાની રજૂઆત:—

ક. તેનાથી વિપરીત, સામાવાળા નંબર ૨ વતી હાજર રહેલા વિદ્ધાન વકીલ સુશ્રી સેજલ મડાવિયાએ રજૂઆત કરી હતી કે તપાસ દરમિયાન એકત્રિત કરવામાં આવેલી સામગ્રી સમાનતાની કસોટીને આધિન હોવી જોઈએ.એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જો બે એફ. આઈ. આર. એક જ ઘટના અથવા વ્યવહાર સાથે સંબંધિત હોય, તો બીજી એફ. આઈ. આર. રદ થઈ શકે છે; જો કે, જો તથ્યો અથવા આક્ષેપોમાં થોડો તફાવત પણ હોય, તો બીજી એફ. આઈ. આર.

જાળવવા યોગ્ય રહેશે અને તેને રદ કરવી જોઈએ નહીં.તેણીની રજૂઆતના સમર્થનમાં, વિદ્વાન વકીલે (૨૦૧૦) ૧૨ એસ. સી. સી. ૨૫૪ માં નોંધાયેલા બાબુ ભાઈ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો અને તે મુજબ અરજીઓ રદ કરવાની વિનંતી કરી હતી.

૬.૧.વિદ્વાન એપીપી શ્રી સોહમ જોશીએ સામાવાળા નંબર ૨ માટે વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મહાવિયા દ્વારા રજૂ કરાયેલી દલીલો સ્વીકારતી વખતે, કનૈયાલાલ સુંદરજી ડેટ્રોજા વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર વધુ આધાર રાખ્યો, જે વિશેષ ફોજદારી અરજી નંબર ૭૭૫૬/૨૦૨૦ માં પ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે હાલની અરજીઓ બરતરફ થવાને પાત્ર છે.

અદાલતના તારણો:—

૭. મેં સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીનો અભ્યાસ કર્યો છે.

૭.૧.આ અદાલત સમક્ષ વિચારણા માટે ઊભો થતો મુખ્ય મુદ્દો એ છે કે બીજી એફ. આઈ. આર. ની નોંધણી કાયદેસર રીતે ટકાઉ છે કે કેમ.

૭.૨.બંને પક્ષોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી હરીફ દલીલોની પ્રશંસા કરવા માટે, પ્રથમ એફ. આઈ. આર. ની સામગ્રીની જાહેરાત નીચે મુજબ કરવી જરૂરી છે:—

“મારું નામ અનિલભાઈ ભાગુભાઈ પટેલ છે, જેમની ઉંમર લગભગ ૫૩ વર્ષ છે, વ્યવસાય-સેવા, નિવાસી-ડી/૧૨, મહેન્દ્ર પાર્ક સોસાયટી, જહાંગીરપુરા, સુરત, એમ. ઓ. નંબર:૯૮૭૯૮ ૪૮૯૫૩.

પોલીસ સ્ટેશનમાં વ્યક્તિગત રીતે આવ્યા પછી, હું મારી ફરિયાદની હકીકતો જાહેર કરું છું અને આદેશ આપું છું કે, હું મારા પરિવાર સાથે ઉપરોક્ત સરનામે રહું છું અને હું ૧૭/૦૩/૨૦૧૪ થી તાલુકા પંચાયત કાર્યાલયમાં તાલુકા પંચાયત અધિકારી તરીકે સેવા આપું છું. નમિતાબેન ગુણવંતભાઈ પટેલ, જેમણે અગાઉ ઇચ્છાપુર ગ્રામ પંચાયતમાં તલાટી-કમ-મંત્રી તરીકે સેવા આપી હતી, જે અમારી કચેરીના અધિકારક્ષેત્ર હેઠળ આવે છે, અને તે સમયના પ્રભારી સરપંચ તેમજ વર્તમાન સરપંચ, ૨૯/૦૩/૨૦૧૧ થી ૩૧/૦૩/૨૦૧૪ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન એકબીજા સાથે સાંઠગાંઠ કરીને, ઇચ્છાપુર ગ્રામ પંચાયતના મિલકત વેરો અને અન્ય કરવેરા માટે એકત્રિત કરવામાં આવેલા નાણાંનો ઉપયોગ ન કરીને, જેનો ઉપયોગ વરિષ્ઠ કાર્યાલયની પરવાનગી સાથે જાહેર કલ્યાણ

માટે થવો જોઈએ અને ખોટી હકીકતો રજૂ કરીને, જાણે કે કામ હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું અને દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. નકલી અને બનાવટી બિલ બનાવવું અને સમાન કંપનીના માલિક/હેક્ટરની નકલી સહી કરીને, જેમના નામ હેઠળ આ બિલ જારી કરવામાં આવ્યા હતા; અને તેઓ એ હકીકતથી વાકેફ હોવા છતાં કે આ બિલ નકલી હતા, તેમણે તે બિલોનો મૂળ તરીકે ઉપયોગ કર્યો હતો. વધુમાં, તેમણે ઇચ્છાપુર ગ્રામ પંચાયતના રોજમેલમાં બિલ અથવા કોઈપણ પ્રકારના આધાર અથવા પુરાવા રજૂ કર્યા વિના પૂર્ણ કરવામાં આવેલા કેટલાક કામોનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો. આમ, તલાટી-કમ-મંત્રી, પ્રભારી સરપંચા અને તત્કાલીન સરપંચા એ હકીકતથી વાકેફ હતા કે તેઓ જવાબદાર જાહેર સેવકો છે, તેમ છતાં તેઓએ તેમના પદનો દુરુપયોગ કર્યો અને ₹ ૨૮,૮૫,૭૯૦ ની ઉચાપત કરી-અને અમારી કચેરીને આવી ૨૮,૮૫,૭૯૦ મળી-અને અમારી કચેરીને ૦૬/૦૮/૨૦૧૪ પર આવી માહિતી મળી. તેના આધારે, આ હકીકતની પુષ્ટિ મળ્યા પછી, તાલુકા વિકાસ અધિકારી, ચોર્યાસી દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી તપાસને અનુસરીને, આ બાબતે જિલ્લા વિકાસ અધિકારીને સુપરત કરેલા અહેવાલના આધારે, જિલ્લા વિકાસ અધિકારી, જિલ્લા પંચાયત કાર્યાલય, સુરતએ ૧૪/૧૧/૨૦૧૪ પર લેખિતમાં નિર્દેશ આપ્યો હતો કે ઉચાપત કરનાર કર્મચારી અને પંચ સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરવામાં આવે. તાલુકા વિકાસ અધિકારી, તાલુકા પંચાયત,

ચોર્યાસી દ્વારા આજે બહાર પાડવામાં આવેલા ૨૫/૧૧/૨૦૧૪ ના આદેશ અનુસાર મને ફરિયાદ દાખલ કરવા માટે અધિકૃત કરવામાં આવ્યો હોવાથી, હું મારી ફરિયાદની હકીકતોને નિર્દેશિત કરું છું કે,

મારી કચેરીનું નામ મુખ્યત્વે અમારા અધિકારક્ષેત્રમાં ૪૨ ગ્રામ પંચાયતો છે. આ ગ્રામ પંચાયતોના વહીવટી અને નાણાકીય પાસાઓ પર ધ્યાન આપવા માટે અમે કામ કરવા માટે હકદાર છીએ. ગ્રામ પંચાયત (બાંધકામ અને વિકાસ યોજનાઓ માટે અનુદાન અને મિલકતનો કબજો) ના નિયમો અનુસાર, જ્યારે પણ સંબંધિત ગ્રામ પંચાયતની મંજૂરી માટે કોઈ દરખાસ્ત પ્રાપ્ત થાય છે, ત્યારે તે કિસ્સામાં, આપણે કાયદાકીય જોગવાઈઓના આધારે અને કામની ગુણવત્તાના આધારે રૂ. ૧૦,૦૦૦/- સુધીની અનુદાનને મંજૂરી આપવી પડશે, અને તેનાથી વધુ રકમ માટે આપણે દરખાસ્તને ઉચ્ચ કાર્યાલયમાં મોકલવી પડશે, દરેક પગલાનું કાયદેસર રીતે પાલન કરવામાં આવ્યું છે. ગ્રામ પંચાયત (ગ્રામકુંડ અને રોકાણની કસ્ટડી) નિયમો, ૨૦૦૦ ના નિયમ ૬ મુજબ, કોઈપણ ગ્રામ પંચાયતની તલાટી-કમ-મંત્રી ગ્રામ પંચાયતના જરૂરી ઠરાવને પસાર કરીને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકમાં મહત્તમ રૂ. ૧૦૦૦/- જમા કરાવશે, અને ગ્રામ પંચાયતમાં જે પણ કામ કરવામાં આવ્યું હોય. સામાન્ય સભાના ઠરાવમાં કામ વિશે જરૂરી નોંધ લેવાની જવાબદારી તલાટી-કમ-મંત્રીની

રહેશે.નિયમ-૪ મુજબ, એવી પણ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે, દર મહિનાના અંતે, સચિવ દ્વારા જાળવવામાં આવેલી એડવાન્સ રસીદો અને બેલેન્સના હિસાબોની પંચ દ્વારા ચકાસણી કરવામાં આવશે, અથવા તેમની ગેરહાજરીમાં, તે નાયબ પંચ દ્વારા ચકાસવામાં આવશે અને તારીખ અને હસ્તાક્ષર સાથે કરવામાં આવેલા ખર્ચ માટે બેલેન્સની પ્રામાણિકતા માટે અને ખર્ચ વાઉચર્સ સામે જર્નલમાં તેનો ખર્ચ ડેબિટ કરવા અને તેને તેનો નંબર આપવા અને ફાઇલમાં વાઉચર્સને વ્યવસ્થિત રીતે ગોઠવવા માટે પ્રમાણપત્ર બહાર પાડવામાં આવશે.તે સંબંધિત સમયે બન્યું હતું જ્યારે તલાટી-કમ-મંત્રી અને ઇચ્છાપોર ગ્રામ પંચાયતના પ્રભારી સરપંચની સરકારી માર્ગદર્શિકા અને નિયમો અનુસાર બદલી કરવામાં આવી હતી.જી વી/એસ્ટાબ્લિશમેન્ટ ૨/વીશી ૧૦૦૯ થી ૧૦૩૩/૨૦૧૧ તારીખ ૧૦/૦૬/૨૦૧૧ નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારી, તેમણે ૧૬/૦૬/૨૦૧૧ પર ફરજ ફરી શરૂ કરી અને ૩૧/૦૧/૨૦૧૪ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીના આદેશ દ્વારા દિહેનમાં બદલી થઈ.તે દરમિયાન ડિસેમ્બર-૨૦૧૨માં ઇચ્છાપોર ગ્રામ પંચાયતમાં ચૂંટણી યોજાઈ હતી અને પંચાયતની કાર્યકારી સમિતિના સભ્યપદમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યા હતા અને શ્રી યોગીશ પટેલે ૧૬/૦૧/૨૦૧૨ પર સરપંચ તરીકેનો કાર્યભાર સંભાળ્યો હતો.

૨૬/૦૭/૨૦૧૧ થી ૩૧/૦૩/૨૦૧૨ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન, તલાટી-કમ-મંત્રીને લગોરા તેમજ ઇચ્છાપુર ગ્રામ પંચાયતના અન્ય કરપેરાના આવકના નાણાં દરરોજ બેંકમાં જમા કરાવવાની જરૂર હોવા છતાં, તેમણે પૈસા બેંકમાં જમા કર્યા ન હતા અને હાથમાં મોટી રકમ રોકડ રાખી હતી અને નીચે દર્શાવેલ વિગતો અનુસાર બનાવટી અને ખોટા બિલ બનાવ્યા હતા:

૧) પ્રમુખ અર્થ મૂવર્સ-જર વાઉચર્સ,

રૂ. ૧,૯૪,૮૫૦ ના ,તા. ૦૯/૧૨/૨૦૧૧ થી તા. ૨૯/૦૩/૨૦૧૨

૨) એન. વી. પટેલ ટ્રાન્સપોર્ટ, ઇચ્છાપુર-ડી. ટી. ના ૩૭ વાઉચર્સ,

રૂ. ૩,૩૭,૯૪૦ ના ,તા. ૨૪/૦૬/૨૦૧૨ થી તા. ૧૬/૦૩/૨૦૧૨

૩) જય અંબે ટ્રાન્સપોર્ટ, ઇચ્છાપુર-ડી. ટી. ના ૨૨ વાઉચર્સ,

રૂ. ૧,૦૩,૮૫૦ ના ,તા. ૨૦/૦૧/૨૦૧૨ થી તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૨

૪) કે. એમ. પોરિયા, પાલનપુર ટોલ-બૂથ ના ૧૬ વાઉચર્સ,

રૂ. ૭૭,૬૦૦ ના ,તા. ૧૩/૦૯/૨૦૧૧ થી તા. ૨૫/૧૧/૨૦૧૧

આ બિલ/વાઉચર્સ બનાવટી અને ખોટા છે તે જાણ્યા છતાં, તલાટી-કમ-મંત્રી શ્રીમતી નિમિતા ગુણવંત પટેલ અને પ્રભારી સરપંચ દ્વારા તેને સાચું અને સાચું માનવામાં આવ્યું હતું.તેથી, આમ કરીને, તેઓએ તેમના કાર્યાલયનો દુરુપયોગ કર્યો છે અને આ રકમનો તેમના અંગત હેતુ માટે ઉપયોગ કરીને ૭,૫૦,૨૪૦ ની નાણાકીય છેતરપિંડી કરી છે.

વધુમાં, ઈચ્છાપુર ગ્રામ પંચાયતમાં તલાટી-કમ-મંત્રી શ્રીમતી નિમિતાબેન ગુણવંતભાઈ પટેલ અને સરપંચે એકબીજા સાથે સાંઠગાંઠ કરીને, ૧૬/૦૫/૨૦૧૨ થી ૧૧/૦૩/૨૦૧૩ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન, ઈચ્છાપુર ગ્રામ પંચાયતના ગૃહ કરવેરાની આવક અને અન્ય કરવેરામાંથી થતી આવક, દૈનિક ધોરણે બેંકમાં નાણાં જમા કરાવવાની હોવા છતાં, ઉપરોક્ત તલાટી-કમ-મંત્રી શ્રીમતી નિમિતાબેન ગુણવંતભાઈ પટેલ દ્વારા બેંકમાં ઉપરોક્ત રકમ જમા કરવામાં આવી ન હતી, મોટી રકમ જાળવી રાખવામાં આવી હતી હાથમાં રોકડ હતી, અને, ૦૧/૦૪/૨૦૧૨ થી ૩૧/૦૩/૨૦૧૩ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન, તેમણે નકલી અને બનાવટી બિલ તૈયાર કર્યા હતા, અને તે ખોટા હોવાનું જાણ્યા હોવા છતાં, તેમણે વાઉચર્સ (નંબર્સ -૩૧) દૈનિક કેશબુકમાં મેસર્સ પ્રમુખ અર્થ મૂવર્સના બનાવટી બિલ; જોકે, આવા વાઉચર્સને કોઈ નંબર સોંપવામાં આવ્યા ન હતા.આવા વાઉચર્સ સામે, મેસર્સ પ્રમુખ અર્થ

મૂવર્સના નામે ૧,૪૦,૦૫૦-અને વાઉચર્સ, ૦૮/૦૪/૨૦૧૨ થી ૨૫/૦૩/૨૦૧૩ સુધી, ઈચ્છાપોર ગ્રામ પંચાયતની આવક રૂ. કોઈપણ વાઉચર્સ અને ઉપરોક્ત રકમના ઉચાપતનો ગુનો, અને તે જ રીતે, જય અંબે ટ્રાન્સપોર્ટ, ઈચ્છાપોરના નામે ૧૦/૦૪/૧૨ થી ૧૩/૦૩/૧૩ સુધી કોઈપણ વાઉચર્સ વિના રોજમેલમાં બનાવટી ખર્ચ બતાવવા માટે, કુલ રૂ.(૧) મેસર્સ પ્રમુખ અર્થ મૂવર્સ, (૨) એન. વી. પટેલ ટ્રાન્સપોર્ટ, (૩) જય અંબે ટ્રાન્સપોર્ટ અને (૪) કોન્ટ્રાક્ટર કે. એમ. પોરિયાએ કોઈ કામ કર્યું ન હોવા છતાં, તેમના નામે બનાવટી અને બનાવટી બિલ તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે અને તેમાં કંપનીના માલિક/કોન્ટ્રાક્ટરની બનાવટી સહીઓ કરવામાં આવી હતી અને રોજમેલમાં કોઈ બિલ અથવા વાઉચર વિના મોટી રકમ ખર્ચ તરીકે દર્શાવવામાં આવી હતી અને ખર્ચ તરીકે દર્શાવવામાં આવેલી રકમનો ઉપયોગ તેના અંગત હેતુઓ માટે કરવામાં આવ્યો હતો અને આમ તેણે ઉપરોક્ત રકમના ઉચાપતનો ગુનો કર્યો હતો.તેથી, તેની સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરવાની આ મારી ફરિયાદ છે.મારા સાક્ષીઓ ફરિયાદમાં ઉલ્લેખિત તેમજ પોલીસ તપાસ દરમિયાન મળેલા સાક્ષીઓ છે."

૭.૩.બીજી એફ. આઈ. આર. ની સામગ્રી નીચે મુજબ છે:-

“વ્યક્તિગત રીતે પૂછવામાં આવે ત્યારે, હું મારી ફરિયાદની હકીકતો જાહેર કરું છું અને આદેશ આપું છું કે, હું તલાટી-કમ-મંત્રી, કવાસ ગામ અને પ્રભારી સર્કલ ઇન્સ્પેક્ટર ભાટા વિભાગ તરીકે સેવા આપી રહ્યો છું. તાલુકા વિકાસ અધિકારી, ચોર્યાશી, શ્રી વી. સી. બાગુલે મને ભૂતપૂર્વ તલાટી-કમ-મંત્રી અને ઈછાપોર ગામના સરપંચ સામે ગ્રામ પંચાયતમાં સરકારી નાણાંમાંથી ગૃહ કરવેરા તરીકે અને અન્ય કરવેરાઓમાંથી નકલી બિલ બનાવીને અને તેમના અંગત ઉપયોગ માટે સરકારી નાણાંનો છેતરપિંડીથી ઉપયોગ કરવા માટે વાજબી કર તરીકે ઉપયોગ કરીને રૂ. ૨૯,૦૩,૪૦૦/- ની (ઉચાપત) માટે પોલીસ ફરિયાદ નોંધાવવા માટે અધિકૃત કર્યો છે, હું તેના આધારે મારી ફરિયાદ આપું છું.

શ્રીમતી. ઈચ્છાપોર ગ્રામ પંચાયતના ભૂતપૂર્વ તલાટી-કમ-મંત્રી નિમિતાબેન ગુણવંતભાઈ પટેલ અને સરપંચ શ્રી ચોગીશભાઈ ભગવાનદાસ પટેલ, તેમની ફરજ દરમિયાન ૦૧/૦૪/૨૦૧૩ થી ૦૯/૦૨/૨૦૨૪ સુધી, નિયમ મુજબ ઈચ્છાપોર ગ્રામ પંચાયતમાં દૈનિક ધોરણે વસૂલવામાં આવતા ગૃહ કરવેરા અને અન્ય કરવેરાની રકમ બેંકમાં જમા કરવાને બદલે, હાથમાં રોકડ તરીકે નાણાં રાખ્યા અને તેમાંથી કેટલીક રકમ બેંકમાં જમા કરી અને રોકડમાંથી બહાર કાઢીને બનાવટી રકમ જમા કરાવી. જે. સી. બી. મશીનના કામ માટે પ્રમુખ અર્થ મૂવર્સ,

ઈચ્છાપોર, તાલુકા ચોર્યાસીના ૧૮,૬૦૦ રૂપિયા, ચોવીસ લાખ અઢાર હજાર, છસો રૂપિયાની બનાવટી નોટો અને તેમના અંગત ઉપયોગ માટે અને ગેરરીતિઓ કરીને ઉપરોક્ત નાણાંનો ઉપયોગ કરીને ઉત્પાદન કરવામાં આવી છે.

વધુમાં, તેમણે માટીના કામ માટે જય અંબે ટ્રાન્સપોર્ટ, ઈચ્છાપોર, તાલુકા ચોર્યાસીના નામે બનાવટી નકલી બિલ બનાવ્યા છે અને આ બિલ બનાવટી છે તે જાણ્યા છતાં, તેમણે તેનો વાજબી બિલ તરીકે ઉપયોગ કર્યો છે અને રૂ.૪,૮૪,૮૦૦/- રૂ. ચાર લાખ ચોર્યાસી હજાર આઠસો વ્યક્તિગત ઉપયોગ કર્યો છે.

તેથી, ઉપરોક્ત આરોપી વ્યક્તિઓ, જેમ કે નિમિતાબેન ગુણવંતભાઈ પટેલ, જે સરકારી કર્મચારી હોવા છતાં વિશાલનગર સોસાયટી, ગુજરાત ગેસ સર્કલ, અદાજન, સુરત, તલાટી-કમ-માટ્રીમાં રહે છે અને શ્રી યોગીશભાઈ ભગવાનદાસ પટેલ, જે ઈચ્છાપોર ગામ, તાલુકા ચોર્યાસી, જિલ્લા ખાતે રહે છે. સૂરતે જ્યારે તેઓ સરપંચના હોદ્દા પર હતા ત્યારે પ્રમુખ અર્થ મૂવર્સ ઈચ્છાપોર, તાલુકા ચોર્યાસીના નકલી નકલી નોટ રૂપિયા ૨૯,૦૩,૪૦૦-૨૯ લાખ ત્રણ હજાર ચારસો રૂપિયા, ગૃહ કરવેરાની કર આવકમાંથી અને ઈચ્છાપોર ગ્રામ પંચાયતમાં એકત્ર કરાયેલા અન્ય કરવેરામાંથી ૦૧/૦૪/૨૦૧૩ થી ૦૧/૦૨/૨૦૧૪

સુધી તેમની ફરજ દરમિયાન એકબીજા સાથે સાંઠગાંઠ કરીને અને ઉપરોક્ત કાર્યોનો અમલ ન કરીને અને જય અંબે ટ્રાન્સપોર્ટ, ઇરછાપોરનું માટીનું કામ બતાવીને અને તે જ ન કરીને, બનાવટી મોટા બનાવટી બિલ બનાવ્યા હતા તે જ અંગે અને તે જ બનાવટી છે તે જાણ્યા હોવા છતાં, તેનો વાજબી તરીકે ઉપયોગ કર્યો.તેથી, હું તેમની સામે જરૂરી કાર્યવાહી માટે ફરિયાદ કરું છું.મારા સાક્ષીઓ પ્રમુખ અર્થ મૂવર્સ, ઇરછાપોર અને જયમ્બે ટ્રાન્સપોર્ટના માલિકો અને કર્મચારીઓ અને અન્ય સાક્ષીઓ છે જે પોલીસ તપાસ દરમિયાન બહાર આવે છે.”

૭.૪.અરજદારના વિદ્વાન વકીલે **અમિતભાઈ અનિલચંદ્ર શાહ (ઉપરોક્ત)** માં આપવામાં આવેલા ચુકાદા પર આધાર રાખીને દલીલ કરી છે કે જ્યાં એક જ વ્યવહારમાંથી ઘટનાઓ ઉદ્ભવે છે, ત્યાં બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધવાની મંજૂરી નથી.

૭.૫.તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, અરજદારના વિદ્વાન વકીલે ઉપરોક્ત ચુકાદાના ફકરા ૩૨ પર આધાર રાખ્યો છે, જે નીચે મુજબ છે:—

“૩૨) આ અદાલતે સંહિતાનું અર્થઘટન કરતા મુદ્દા પર સતત કાયદો નક્કી કર્યો છે કે, એક જ વ્યવહાર દરમિયાન કરવામાં આવેલા ગુના

અથવા વિવિધ ગુનાઓના સંદર્ભમાં બીજી એફ. આઈ. આર. માત્ર અસ્વીકાર્ય જ નથી પરંતુ તે બંધારણની કલમ ૨૧નું ઉલ્લંઘન કરે છે.ટી. ટી. એન્થની (ઉપરોક્ત) માં, આ અદાલતે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે બીજી એફ. આઈ. આર. (જે કોસ કેસ નથી) નોંધાવવી એ બંધારણની કલમ ૨૧નું ઉલ્લંઘન છે.તે ચુકાદાના ફકરા નંબર ૧૯,૨૦ અને ૨૭ માં નીચેના નિષ્કર્ષ સુસંગત છે જે નીચે મુજબ વાંચે છે:

“૧૯. સી. આર. પી. સી. ની યોજના એ છે કે પોલીસ સ્ટેશનના પ્રભારી અધિકારીએ ગુનાહિત ગુનાની જાણ થતાં પ્રથમ માહિતી અહેવાલની એન્ટ્રીના આધારે કલમ ૧૫૬ અથવા ૧૫૭ સી. આર. પી. સી. માં આપેલી જોગવાઈ મુજબ તપાસ શરૂ કરવી પડશે.તપાસ પૂર્ણ થયા પછી અને એકત્રિત કરેલા પુરાવાના આધારે, તેણે કલમ ૧૬૯ અથવા ૧૭૦ સીઆરપીસી હેઠળ અભિપ્રાય બનાવવો પડશે, અને કલમ ૧૭૩ (૨) સીઆરપીસી હેઠળ સંબંધિત મેજિસ્ટ્રેટને તેનો અહેવાલ મોકલવો પડશે. જો કે, આવા અહેવાલ દાખલ કર્યા પછી પણ, જો તે વધુ માહિતી અથવા સામગ્રીના કબજામાં આવે, તો તેને નવી એફ. આઈ. આર. નોંધાવવાની જરૂર નથી; તેને વધુ તપાસ કરવાની સત્તા છે, સામાન્ય રીતે અદાલતની પરવાનગી સાથે, અને જ્યાં વધુ તપાસ દરમિયાન તે વધુ પુરાવા, મૌખિક અથવા દસ્તાવેજી એકત્રિત કરે છે, તે એક અથવા વધુ વધુ અહેવાલો

સાથે આગળ વધારવા માટે બંધાયેલો છે; આ કલમ ૧૭૩ સીઆરપીસીની પેટા-કલમ (૮) ની આચાત છે.

૨૦. ઉપરોક્ત ચર્ચા પરથી એવું જાણવા મળે છે કે કલમ ૧૫૪, ૧૫૫, ૧૫૬, ૧૫૭, ૧૬૨, ૧૬૯, ૧૭૦ અને ૧૭૩ સીઆરપીસીની જોગવાઈઓની યોજના હેઠળ સંજોગ ગુના કરવાના સંબંધમાં માત્ર પ્રારંભિક અથવા પ્રથમ માહિતી જ કલમ ૧૫૪ સીઆરપીસીની જરૂરિયાતોને સંતોષે છે. આમ કોઈ બીજી એફ. આઈ. આર. થઈ શકતી નથી અને પરિણામે સમાન ગુનાહિત ગુના અથવા એક અથવા વધુ ગુનાહિત ગુનાઓને જન્મ આપતી સમાન ઘટના અથવા ઘટનાના સંદર્ભમાં દરેક અનુગામી માહિતીની પ્રાપ્તિ પર કોઈ નવી તપાસ થઈ શકતી નથી. સંજોગ ગુના અથવા સંજોગ ગુના અથવા ગુનાઓને જન્મ આપતી ઘટના વિશેની માહિતી પ્રાપ્ત થયા પછી અને સ્ટેશન હાઉસ ડાયરીમાં એફ. આઈ. આર. દાખલ કર્યા પછી, પોલીસ સ્ટેશનના પ્રભારી અધિકારીએ માત્ર એફ. આઈ. આર. માં નોંધાયેલા સંજોગ ગુનાની જ નહીં, પરંતુ તે જ વ્યવહાર અથવા તે જ ઘટના દરમિયાન આચરવામાં આવેલા અન્ય સંબંધિત ગુનાઓની પણ તપાસ કરવી પડશે અને કલમ ૧૭૩ સીઆરપીસીમાં પૂરા પાડવામાં આવેલ એક અથવા વધુ અહેવાલો દાખલ કરવા પડશે.

૨૭. બંધારણની કલમ ૧૯ અને ૨૧ હેઠળ નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારો વચ્ચે ન્યાયી સંતુલન અને ગુનાહિત ગુનાની તપાસ કરવાની પોલીસની સત્તાને અદાલત દ્વારા હટાવવી પડશે. એવો કોઈ વિવાદ ન હોઈ શકે કે કલમ ૧૭૩ સીઆરપીસીની પેટા-કલમ (૮) પોલીસને વધુ તપાસ કરવા, વધુ પુરાવા (મૌખિક અને દસ્તાવેજી બંને) મેળવવાની અને મેજિસ્ટ્રેટને વધુ અહેવાલ અથવા અહેવાલો મોકલવાની સત્તા આપે છે. જોકે, નારંગ કેસમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે કોર્ટની પરવાનગી સાથે વધુ તપાસ કરવી યોગ્ય રહેશે. જો કે, તપાસની વ્યાપક સત્તા દરેક વખતે નાગરિકને એક જ ઘટનાના સંદર્ભમાં પોલીસ દ્વારા નવી તપાસને આધિન કરવાની બાંહેધરી આપતી નથી, જે કલમ ૧૭૩ (૨) સીઆરપીસી હેઠળ અંતિમ અહેવાલ દાખલ કરતા પહેલા અથવા પછી સતત એફ. આઈ. આર. દાખલ કરવાના પરિણામે એક અથવા વધુ ગુનાહિત ગુનાઓને જન્મ આપે છે. તે સ્પષ્ટપણે કલમ ૧૫૪ અને ૧૫૬ સી. આર. પી. સી. ના કાર્યક્ષેત્રની બહાર હશે, નહીં કે, આપેલ કેસમાં તપાસની વૈધાનિક શક્તિનો દુરુપયોગ કરવાનો કેસ. અમારા મતે, બીજી અથવા સતત નોંધાયેલી એફ. આઈ. આર. ના આધારે નવો તપાસનો કેસ, જે એક જ વ્યવહાર દરમિયાન કથિત રીતે આચરવામાં આવેલા ગુના સાથે સંબંધિત છે અને જેના સંબંધમાં પ્રથમ એફ. આઈ. આર. અનુસાર

તપાસ ચાલી રહી છે અથવા કલમ ૧૭૩ (૨) હેઠળનો અંતિમ અહેવાલ મેજિસ્ટ્રેટને મોકલવામાં આવ્યો છે, તે કલમ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટે યોગ્ય કેસ હોઈ શકે છે. ૪૮૨ સીઆરપીસી અથવા બંધારણની કલમ ૨૨૬/૨૨૭ હેઠળ.” આ અદાલત દ્વારા ઉપરોક્ત ઉદ્દેશિત કાયદાની ઘોષણાને અપવાદો બહાર પાડતી વખતે પણ પછીની કોઈપણ ન્યાયિક ઘોષણાઓમાં ક્યારેય હળવી કરવામાં આવી નથી.”

૭.૬.તાજેતરમાં, ૨૦૨૫ આઈ. એન. એસ. સી. ૨૪૮માં નોંધાયેલા રાજસ્થાન રાજ્ય વિરુદ્ધ સુરેન્દ્ર સિંહ રાઠોડના કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે વિવિધ સત્તામંડળો અને ન્યાયિક ચુકાદાઓનું સર્વેક્ષણ કર્યા પછી આ મુદ્દાની તપાસ કરી હતી અને એ પણ નોંધ્યું હતું કે, વર્ષોથી, ન્યાયિક અર્થઘટન દ્વારા, અમુક અંશે લવચીકતાને માન્યતા આપવામાં આવી છે.સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ મુદ્દો એ હતો કે શું અનુગામી એફ. આઈ. આર. ની નોંધણી કાયદેસર રીતે સ્વીકાર્ય છે.ચુકાદાના ફક્ત ૬ થી ૮.૬ નીચે મુજબ વાંચે છે:—

“૬. અમે પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા છે અને દાખલ કરેલી લેખિત રજૂઆતોનો અભ્યાસ કર્યો છે.અમારી વિચારણા માટેનો એકમાત્ર પ્રશ્ન એ છે કે શું અનુગામી એફ. આઈ. આર. ની નોંધણી કાયદેસર રીતે સ્વીકાર્ય છે અને શું ઉચ્ચ અદાલત તેને રદ કરવામાં તેની અંતર્ગત સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવામાં યોગ્ય હતી.

૭. અમને જાણવા મળ્યું છે કે ટી. ટી. એન્ટોની (ઉપરોક્ત) નામના આ અદાલતના ચુકાદામાં એવી સ્થિતિ નોંધવામાં આવી છે કે બીજી એફ. આઈ. આર. જાળવવા યોગ્ય નથી.સંબંધિત અર્ક નીચે મુજબ છે:

“૨૭. બંધારણની કલમ ૧૯ અને ૨૧ હેઠળ નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારો અને ગુનાહિત ગુનાની તપાસ કરવાની પોલીસની વિસ્તૃત સત્તા વચ્ચે ન્યાયી સંતુલન અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કરવું પડશે.એવો કોઈ વિવાદ ન હોઈ શકે કે કલમ ૧૭૩ સીઆરપીસીની પેટા-કલમ (૮) પોલીસને વધુ તપાસ કરવા, વધુ પુરાવા (મૌખિક અને દસ્તાવેજી બંને) મેળવવાની અને મેજિસ્ટ્રેટને વધુ અહેવાલ અથવા અહેવાલો મોકલવાની સત્તા આપે છે.નારંગ કેસમાં [(૧૯૭૯) ૨ એસ. સી. સી. ૩૨૨:૧૯૭૯ જોકે, એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૪૭૯] એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે કોર્ટની પરવાનગી સાથે વધુ તપાસ કરવી યોગ્ય રહેશે.જો કે, તપાસની વ્યાપક સત્તા દરેક વખતે નાગરિકને એક જ ઘટનાના સંદર્ભમાં પોલીસ દ્વારા નવી તપાસને આધિન કરવાની બાંહેધરી આપતી નથી, જે કલમ ૧૭૩ (૨) સીઆરપીસી હેઠળ અંતિમ અહેવાલ દાખલ કરતા પહેલા અથવા પછી સતત એફ. આઈ. આર. દાખલ કરવાના પરિણામે એક અથવા વધુ ગુનાહિત ગુનાઓને જન્મ આપે છે. તે સ્પષ્ટપણે કલમ ૧૫૪ અને ૧૫૬ સી. આર. પી. સી. ના કાર્યક્ષેત્રની બહાર હશે, નહીં કે,

આપેલ કેસમાં તપાસની વૈધાનિક શક્તિનો દુરુપયોગ કરવાનો કેસ.અમારા મતે, બીજી કે પછીની એફ. આઈ. આર. ના આધારે નવી તપાસનો કેસ, કાઉન્ટરકેસ ન હોવાને કારણે, તે જ વ્યવહાર દરમિયાન કથિત રીતે આચરવામાં આવેલા ગુના અથવા સંબંધિત સંજોય ગુનાના સંબંધમાં દાખલ કરવામાં આવે છે અને જેના સંબંધમાં પ્રથમ એફ. આઈ. આર. અનુસાર તપાસ ચાલી રહી છે અથવા કલમ ૧૭૩ (૨) હેઠળનો અંતિમ અહેવાલ મેજિસ્ટ્રેટને મોકલવામાં આવ્યો છે, તે કલમ ૪૮૨ સી. આર. પી. સી. હેઠળ અથવા બંધારણની કલમ ૨૨૬/૨૨૭ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટે યોગ્ય કેસ હોઈ શકે છે.”

૮. જોકે, વર્ષોથી ન્યાયિક ઘોષણાઓ દ્વારા આ નિયમમાં થોડી રાહત મળી છે.સંદર્ભ આ માટે કરી શકાય છે:

૮.૧.અંજુ ચૌધરી વિરુદ્ધ યુ. પી. રાજ્ય, ૬ માં આ અદાલતે બીજી એફ. આઈ. આર. ની વિભાવના પર વિસ્તૃત ચર્ચા કરી હતી.આપણે નફાની સાથે નીચેના અમુક અવલોકનોને પુનઃઉત્પાદિત કરી શકીએ છીએ:

“૧૪. સંહિતાની કલમ ૧૫૪,૧૫૬ અને ૧૮૦ ની ભાષા અને યોજનાના સાદા નિર્માણ પર, તેનો અર્થઘટન અથવા સૂચન કરી શકાતું નથી કે કોઈ ઘટના વિશે એકથી વધુ એફ. આઈ. આર. હોઈ શકે છે.જો કે, કલમ

૧૫૪ના પ્રારંભિક શબ્દો સૂચવે છે કે ગુનાહિત ગુનાને લગતી દરેક માહિતીને પોલીસ સ્ટેશનના પ્રભારી અધિકારી દ્વારા લેખિતમાં ઘટાડવામાં આવશે.આ સૂચવે છે કે ઘટના વિશે પ્રથમ માહિતી અહેવાલ હોવો જોઈએ જે એક રચના કરે છે ગુનાહિત ગુના.એફ. આઈ. આર. નોંધવાનો હેતુ ફોજદારી તપાસની મશીનરીને ગતિમાં લાવવાનો છે, જે સંહિતાની કલમ ૧૭૩ (૨) ની શરતોમાં પોલીસ રિપોર્ટ દાખલ કરવા સાથે સમાપ્ત થાય છે.આમ, નક્કી થયેલા સિદ્ધાંતનું પાલન કરવું યોગ્ય રહેશે કે એક જ ગુના માટે બે એફ. આઈ. આર. નોંધી શકાતી નથી.જો કે, જ્યાં ઘટના અલગ હોય; ગુનાઓ સમાન અથવા અલગ હોય, અથવા પછીનો ગુનો એટલો મોટો હોય કે તે પહેલા નોંધાયેલી એફ. આઈ. આર. ના દાયરામાં ન આવે, તો બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધી શકાય છે.સૌથી મહત્વપૂર્ણ પાસું એ છે કે સંહિતાની કલમ ૧૫૪ની ભાષામાં વિધાનસભા દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલ આંતરિક સલામતીની તપાસ કરવી.આ સલામતીઓને બેવડા જોખમ, નિષ્પક્ષ તપાસના નિયમ અને પોલીસની તપાસ સત્તા દ્વારા સત્તાના દુરુપયોગને રોકવા જેવા સિદ્ધાંતમાંથી સુરક્ષિત રીતે તારવી શકાય છે.તેથી, આ જ ઘટના માટે બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધી શકાતી નથી.અલબત્ત, તપાસ એજન્સી પાસે કોઈ નિર્ણાયક અધિકાર નથી.સંહિતાની જોગવાઈઓ અનુસાર તપાસ કરવાનો જ અધિકાર છે.તપાસ પૂર્ણ થયા પછી અહેવાલ દાખલ કરવો, કાં તો રદ કરવા માટે

અથવા કોઈ ગુનાનો આરોપ લગાવવા માટે, એક એવી બાબત છે જે એકવાર સક્ષમ અધિકારક્ષેત્રની અદાલત સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવે, જ્યાં સુધી પોલીસની વાત છે, તે એક પ્રકારની અંતિમતાને પ્રાપ્ત કરે છે, જે આપેલ કેસમાં હોઈ શકે છે, જે વધુ તપાસના અધિકારને આધિન છે, પરંતુ જ્યાં પણ તપાસ પૂર્ણ થઈ ગઈ છે અને કોઈ વ્યક્તિ પ્રથમ દષ્ટિએ કોઈ ગુનો કરવા માટે અથવા અન્યથા દોષિત હોવાનું જણાય છે, ત્યાં તપાસ એજન્સી દ્વારા તેના પોતાના પર ફરીથી તપાસની મંજૂરી માત્ર તે જ ગુનાના સંદર્ભમાં બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધાવીને આપવી જોઈએ નહીં.જો શંકાસ્પદને આવું રક્ષણ આપવામાં ન આવે, તો પોલીસ દ્વારા તપાસની સત્તાના દુરુપયોગની શક્યતાને નકારી શકાય નહીં.આ હેતુને ધ્યાનમાં રાખીને જ સંહિતાની કલમ ૧૫૪ને આ પ્રકારનું અર્થઘટન આપવું જોઈએ, કારણ કે તે માત્ર કાયદાના ઉદ્દેશ્યને જ નહીં પરંતુ ન્યાયી અને નિષ્પક્ષ તપાસને પણ આગળ વધારશે.વધુમાં, ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રના સ્થાયી સિદ્ધાંતોની પૃષ્ઠભૂમિમાં, ફરીથી તપાસ અથવા નવી તપાસ માત્ર તપાસ એજન્સીની જ નહીં પણ વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટની પણ ક્ષમતાની બહાર છે.અદાલતોએ આ દ્રષ્ટિકોણ મુખ્યત્વે એ કારણોસર રાખ્યો છે કે તે સંહિતાની યોજનાનો અને ખાસ કરીને સંહિતાની કલમ ૧૬૭ (૨) નો વિરોધ કરશે.(રેફ. રીતા નાગ વિ. સ્ટેટ ઓફ ડબલ્યુ. બી. [(૨૦૦૯) ૯ એસસીસી ૧૨૯:(૨૦૦૯) ૩ એસસીસી (સીઆરઆઈ) ૧૦૫૧] અને

વિનય તે જ તારીખના ત્યાગી વિ. ઇરશાદ અલી [(૨૦૧૩) ૫ એસસીસી ૭૬૨].)”

(ભાર મૂકવામાં આવે છે)

૮.૨.કારી ચૌધરી વિરુદ્ધ સીતા દેવી ૭ માં આ અદાલતે ચુકાદો આપ્યો હતો:

“૧૧. વિદ્વાન વકીલે એક વૈકલ્પિક દલીલ અપનાવી હતી કે એકવાર એફ. આઈ. આર. નંબર ૧૩૫ હેઠળ શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહીનો અંત અંતિમ અહેવાલમાં પોલીસને બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધવાનો અને તેને એફ. આઈ. આર. નંબર ૨૦૮ તરીકે નંબર આપવાનો કોઈ અધિકાર નહોતો.અલબત્ત કાનૂની સ્થિતિ એ છે કે એક જ કેસના સંદર્ભમાં એક જ આરોપી સામે બે એફ. આઈ. આર. ન હોઈ શકે.પરંતુ જ્યારે એક જ પ્રકરણના સંદર્ભમાં હરીફ સંસ્કરણો હોય, ત્યારે તે સામાન્ય રીતે બે અલગ-અલગ એફ. આઈ. આર. નું સ્વરૂપ લે છે અને એક જ તપાસ એજન્સી દ્વારા તે બંને હેઠળ તપાસ હાથ ધરી શકાય છે.તે ઉપરાંત, ૧૯૯૮ની એફ. આઈ. આર. નંબર ૨૦૮ તરીકે અદાલતમાં રજૂ કરાયેલા અહેવાલને તપાસ દરમિયાન પોલીસ દ્વારા કરવામાં આવેલી નવી શોધ અંગે અદાલતમાં રજૂ કરવામાં આવેલી માહિતી તરીકે ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે કે એફ. આઈ. આર. નંબર ૧૩૫માં નામ ન હોય તેવી વ્યક્તિઓ

જ વાસ્તવિક ગુનેગારો છે.માત્ર એ આધાર પર ઉપરોક્ત કાર્યવાહીને રદ કરવી કે અંતિમ અહેવાલ એફ. આઈ. આર. નંબર ૧૩૫ માં મૂકવામાં આવ્યો હતો, ઓછામાં ઓછું કહેવું, ખૂબ તકનીકી છે.દરેક તપાસનો અંતિમ ઉદ્દેશ એ શોધવાનો છે કે કથિત ગુનાઓ કરવામાં આવ્યા છે કે નહીં અને જો એમ હોય તો, તે કોણે કર્યા છે.”

(ભાર આપવામાં આવે છે).

૮.૩.ઉપકાર સિંહ વિરુદ્ધ વેદ પ્રકાશ કેસમાં આ અદાલતની ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે બીજી એફ. આઈ. આર. સંબંધિત સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરી છે.૮ ચુકાદામાં કરવામાં આવેલી સંબંધિત ચર્ચા તૈયાર સંદર્ભ માટે અહીં નીચે કાઢવામાં આવી છે:

“૨૧. ઉપરોક્તમાંથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે આગળની તપાસ પર ફરિયાદમાંથી ઉદ્ભવેલી ફરિયાદના સંદર્ભમાં પણ જો એવું જાણવા મળે કે અગાઉની ફરિયાદમાં ઉલ્લેખિત કરતાં મોટું કાવતરું હતું, તો પછી અદાલત હેઠળ આગળની તપાસ અન્ય ફરિયાદમાં પરિણમે તે સ્વીકાર્ય છે.

૨૨. રામલાલ નારંગ વિરુદ્ધ રાજ્ય (દિલ્હી વહીવટીતંત્ર) [(૧૯૭૯) ૨ એસ. સી. સી. ૩૨૨ માં આ અદાલતના ચુકાદાનું અવલોકન:૧૯૭૯ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૪૭૯] એ પણ દર્શાવે છે કે એવા

કિરસાઓમાં કે જ્યાં અગાઉથી ફરિયાદ નોંધાયેલી હોય, ત્યાં પણ પ્રતિ-ફરિયાદને મંજૂરી છે પરંતુ તે આગળ વધે છે અને એવું માને છે કે જ્યાં પ્રથમ ફરિયાદ નોંધવામાં આવે અને તપાસ શરૂ કરવામાં આવે, ત્યાં પણ તપાસ દરમિયાન એકત્ર કરવામાં આવેલી સામગ્રીના આધારે તે જ ફરિયાદી દ્વારા વધુ ફરિયાદ દાખલ કરવી શક્ય છે. અલબત્ત, રામલાલ નારંગ કેસ [(૧૯૭૯) ૨ એસ. સી. સી. ૩૨૨ માં કાયદાનો આ મોટો પ્રસ્તાવ મૂકવામાં આવ્યો છે: ૧૯૭૯ વર્તમાન કેસમાં અમારા દ્વારા એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૪૭૯] પર આધાર રાખવો જરૂરી નથી. એવું કહેવા માટે પૂરતું છે કે રામલાલ નારંગ કેસ [(૧૯૭૯) ૨ એસસીસી ૩૨૨ માં ચર્ચા: ૧૯૭૯ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૪૭૯] એ જ રેખામાં છે જે કારી ચૌધરી [(૨૦૦૨) ૧ એસ. સી. સી. ૭૧૪ માં ચુકાદાઓમાં જોવા મળે છે: ૨૦૦૨ એસ સી સી (ફિ.) ૨૬૯] અને રાજ્ય બિહાર વિ. જે. એ. સી. સલ્દાન્યા [(૧૯૮૦) ૧ એસસીસી ૫૫૪: ૧૯૮૦ એસસીસી (સીઆરઆઈ) ૨૭૨: એ આઈ આર ૧૯૮૦ એસ સી ૩૨૬]. જો કે, એ નોંધવું આવશ્યક છે કે ટી. ટી. એન્ટોની કેસમાં [(૨૦૦૧) ૬ એસસીસી ૧૮૧: ૨૦૦૧ એસસીસી (સીઆરઆઈ) ૧૦૪૮], રામલાલ નારંગ કેસ [(૧૯૭૯) ૨ એસ સી સી ૩૨૨: ૧૯૭૯ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૪૭૯] ની નોંધ લેવામાં આવી હતી પરંતુ કોર્ટે કોઈપણ રીતે કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો ન હતો.

૨૩. તે ગમે તે હોય, જો આ અદાલત દ્વારા ટી. ટી. એન્ટોની કેસમાં [(૨૦૦૧) ૬ એસસીસી ૧૮૧ માં નિર્ધારિત કાયદો:૨૦૦૧ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૧૦૪૮] એ ધારણા તરીકે સ્વીકારવામાં આવે છે કે પ્રતિ-ફરિયાદ તરીકે દાખલ કરવામાં આવેલી સમાન ઘટનાના સંદર્ભમાં બીજી ફરિયાદ સંહિતા હેઠળ પ્રતિબંધિત છે, તો અમારા મતે, આવા નિષ્કર્ષ ગંભીર પરિણામો તરફ દોરી જશે.અહીં નીચે આપેલા કાલ્પનિક ઉદાહરણ પરથી આ સ્પષ્ટ થશે, એટલે કે જો વાસ્તવિક આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલા ગુનાના સંદર્ભમાં તે ખોટી ફરિયાદ નોંધાવવાની પ્રથમ તક લે છે અને તે જ અધિકારક્ષેત્રની પોલીસ દ્વારા નોંધવામાં આવે છે, તો આવા ગુનાનો પીડિત પીડિત તે ઘટનાનું પોતાનું નિવેદન આપીને ફરિયાદ દાખલ કરવાથી બાકાત રહેશે, પરિણામે તે વાસ્તવિક આરોપી સામે કેસ દાખલ કરવાના તેના કાયદેસરના અધિકારથી વંચિત રહેશે.આ સંહિતાનો હેતુ ન હોઈ શકે.

૨૪. અમે પહેલેથી જ નોંધ્યું છે કે ટી. ટી. એન્ટોની કેસમાં [(૨૦૦૧) ૬ એસસીસી ૧૮૧:૨૦૦૧ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૧૦૪૮] આ અદાલતે પીડિત વ્યક્તિના પ્રતિદાવા દાખલ કરવાના કાનૂની અધિકારને ધ્યાનમાં લીધો ન હતો, ઉપરોક્ત ચુકાદામાં મળેલા અવલોકનોથી

વિપરીત તે સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે પ્રતિ-ફરિયાદ દાખલ કરવી સ્વીકાર્ય છે.”

(ભાર મૂકવામાં આવે છે)

૮.૪.બાબુભાઈ (ઉપરોક્ત) માં એવું જોવા મળ્યું હતું કે:

“૨૧. આવા કિસ્સામાં અદાલતે બંને એફ. આઈ. આર. ને જન્મ આપતા તથ્યો અને સંજોગોની તપાસ કરવી પડે છે અને સમાનતાની કસોટી એ જાણવા માટે લાગુ કરવી પડે છે કે શું બંને એફ. આઈ. આર. એક જ ઘટનાના સંદર્ભમાં એક જ ઘટના સાથે સંબંધિત છે કે નહીં.જો જવાબ હકારાત્મક હોય, તો બીજી એફ. આઈ. આર. રદ થવા પાત્ર છે.જો કે, જો તેનાથી વિપરીત સાબિત થાય છે, જ્યાં બીજી એફ. આઈ. આર. માંનું સંસ્કરણ અલગ છે અને તે બે અલગ-અલગ ઘટનાઓ/ગુનાઓના સંદર્ભમાં છે, તો બીજી એફ. આઈ. આર. સ્વીકાર્ય છે.જો એક જ ઘટનાના સંદર્ભમાં પ્રથમ એફ. આઈ. આર. માં આરોપી અલગ સંસ્કરણ અથવા પ્રતિદાવા સાથે આગળ આવે છે, તો બંને એફ. આઈ. આર. પર તપાસ હાથ ધરવી પડશે.”

(ભાર મૂકવામાં આવે છે)

ટ.પ.નિર્મલ સિંહ કાહલોન વિરુદ્ધ પંજાબ રાજ્ય કેસમાં આ અદાલતે નીચેની શરતોમાં ચુકાદો આપ્યો હતો કે જ્યારે નવી શોધ કરવામાં આવશે, ત્યારે બીજી એફ. આઈ. આર. જાળવવા યોગ્ય રહેશે.તે નીચે પ્રમાણે કહેવામાં આવ્યું હતું:

“૬૭. બીજા એફ. આઈ. આર., અમારા મતે, માત્ર એટલા માટે નહીં કે ત્યાં વિવિધ આવૃત્તિઓ હતી પરંતુ જ્યારે વાસ્તવિક પાયા પર નવી શોધ કરવામાં આવે ત્યારે તે જાળવવા યોગ્ય રહેશે.પછીના તબક્કે પોલીસ અધિકારીઓ દ્વારા શોધ થઈ શકે છે.મોટા ષડયંત્ર વિશેની શોધ અન્ય કાર્યવાહીમાં પણ સપાટી પર આવી શકે છે, ઉદાહરણ તરીકે, આ પ્રકારના કિસ્સામાં.જો પોલીસ સત્તાવાળાઓએ નિષ્પક્ષ તપાસ કરી ન હતી અને આ મામલાના ષડયંત્રના પાસાને તેની તપાસના કાર્યક્ષેત્રમાંથી બાકાત રાખ્યા હતા, અમારા મતે, જ્યારે અને જ્યારે તે જ સામે આવ્યું, ત્યારે તે રાજ્ય અને/અથવા ઉચ્ચ અદાલત માટે તપાસનો નિર્દેશ આપવા માટે પુષ્ટું હતું.”

(ભાર મૂકવામાં આવે છે)

ટ.ક.આ ચુકાદાઓ ઉપરાંત રામલાલ નારંગ વિરુદ્ધ રાજ્ય (દિલ્લી વહીવટીતંત્ર) નો પણ ઉલ્લેખ કરી શકાય છે. ૧૦ સુરેન્દ્ર કૌશિક વિ. ચુ. પી. રાજ્ય; ૧૧ અને પી. શ્રીકુમાર વિ. કેરળ રાજ્ય.૧૨”

૭.૭.ઉપરોક્ત ચુકાદાઓના સંદર્ભનો ઉલ્લેખ કર્યા પછી, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધવાની મંજૂરી અંગે નીચેના સિદ્ધાંતો વર્ણવ્યા, જે નીચે મુજબ છે:—

“૯. ચુકાદાઓના ઉપરોક્ત પરિપ્રેક્ષ્યમાંથી, અન્ય બાબતોની સાથે, બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધવાની મંજૂરી અંગે નીચેના સિદ્ધાંતો બહાર આવે છે:

૯.૧.જ્યારે બીજી એફ. આઈ. આર. પ્રતિ-ફરિયાદ હોય અથવા હકીકતોના સમૂહનું પ્રતિસ્પર્ધી સંસ્કરણ રજૂ કરે છે, જેના સંદર્ભમાં અગાઉની એફ. આઈ. આર. પહેલેથી જ નોંધાયેલી હોય છે.

૯.૨.જ્યારે બે એફ. આઈ. આર. ની મર્યાદા અલગ હોય છે, તેમ છતાં તે સમાન સંજોગોમાંથી ઉદ્ભવી શકે છે.

૯.૩.જ્યારે તપાસ અને/અથવા અન્ય માર્ગો અગાઉની એફ. આઈ. આર. અથવા તથ્યોના સમૂહને મોટા કાવતરાનો ભાગ હોવાનું જાહેર કરે છે.

૯.૪.જ્યારે તપાસ અને/અથવા ઘટના સાથે સંબંધિત વ્યક્તિઓ અત્યાર સુધી અજાણ્યા તથ્યો અથવા સંજોગો પ્રકાશમાં લાવે છે.

૯.૫.જ્યાં ઘટના અલગ હોય; ગુનાઓ સમાન અથવા અલગ હોય છે.”

૭.૮.નોંધપાત્ર બાબત એ છે કે જો બે એફ. આઈ. આર. ની મર્યાદા અલગ હોય, ભલે તે સમાન સંજોગોમાંથી ઉદ્ભવે, તો બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધવાની મંજૂરી છે.જો આવી ઘટનાઓ અલગ, ગુનાઓ સમાન અથવા અલગ હોઈ શકે છે, તેમ છતાં બીજી એફ. આઈ. આર. નોંધવાની મંજૂરી રહે છે.બીજી એફ. આઈ. આર. ની બિન-જાળવણી માટેની દલીલ અને તથ્યો "સમાનતા" ની કસોટીમાંથી પસાર થવા જોઈએ.જો બંને એફ. આઈ. આર. એક જ ઘટના, એક જ ઘટના અથવા એક જ વ્યવહારનો ભાગ બનતી ઘટનાઓ સાથે સંબંધિત હોય, તો બીજી એફ. આઈ. આર. માન્ય નથી.જો કે, જ્યારે બીજી એફ. આઈ. આર. નું સંસ્કરણ અલગ હોય, અથવા જ્યારે ઘટનાઓ અલગ હોય, અથવા જો એફ. આઈ. આર. ની મર્યાદા અલગ હોય, તો બીજી એફ. આઈ. આર. માન્ય છે.

૭.૯.આમ, સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ છે:જ્યારે બીજી એફ. આઈ. આર. નું સંસ્કરણ અલગ હોય અને તેની મર્યાદા પણ અલગ હોય, ત્યારે આરોપી દાવો કરી શકતો નથી કે બીજી એફ. આઈ. આર. જાળવવા યોગ્ય નથી.

૭.૧૦.કેસની હકીકતો તરફ વળતાં, પ્રથમ એફ. આઈ. આર. માં, એટલે કે, આઈ. સી. આર. નંબર ૩૨ /૨૦૧૪, અહીં ઉપર જણાવ્યા મુજબ, પ્રથમ માહિતી આપનાર બીજી એફ. આઈ. આર. માં પ્રથમ માહિતી આપનારથી અલગ છે. પ્રથમ એફ. આઈ. આર. માં કથિત ગુનાનો સમયગાળો ૧.૪.૨૦૧૩ થી ૧.૨.૨૦૧૪ સુધીનો છે, અને એવો આરોપ છે કે આરોપીઓએ વ્યક્તિગત લાભ માટે ખોટા અને બનાવટી દસ્તાવેજો તૈયાર કરીને ઇરછાપુર ગ્રામ પંચાયતને મળેલા ગૃહ કરવેરા અને અન્ય સ્થાનિક કરવેરાની રકમ, ૨૯,૦૩,૪૦૨-ની હેરાફેરી કરી હતી.

૭.૧૧.બીજી એફ. આઈ. આર. માં, કથિત સમયગાળો ૨૯/૩/૨૦૧૧ થી ૩૧/૩/૨૦૧૪ સુધીનો છે, જે પ્રથમ એફ. આઈ. આર. માં ઉલ્લેખિત ઘટના પહેલાનો છે. બીજી એફ. આઈ. આર. માં કથિત રીતે ઉચાપત કરવામાં આવેલી રકમ ₹ ૨૮,૮૫,૭૯૦ છે, જેમાં આરોપ મૂકવામાં આવ્યો છે કે પટેલ ટ્રાન્સપોર્ટ અને જયંબે ટ્રાન્સપોર્ટ્સે કામ હાથ ધર્યું ન હતું અને ઉપરોક્ત રકમનો દુરુપયોગ કરવા માટે ખોટા છતાં બનાવટી બિલ તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા.

૭.૧૨. જે બાબત જોઈ શકાય છે તે એ છે કે બંને એફ. આઈ. આર. નો વ્યાપ અલગ છે. ઘટનાઓ પણ અલગ હોય છે, તપાસના માર્ગો પણ અલગ હોય છે. "સમાનતા" અને "પરિણામની કસોટી" નો ઉપયોગ કરીને, બંને એફ. આઈ. આર. એક જ ઘટનાનો ભાગ ન હોવાનું જણાયું હતું.

૭.૧૩.ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરાયેલી દલીલો ઉપર વિશ્લેષણ કરાયેલ "સમાનતા" અને "પરિણામની કસોટી" ની કસોટી પાસ કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે.બે એફ. આઈ. આર. ના જુદા જુદા ઉદ્દેશો છે અને તેમાં અલગ-અલગ ઘટનાઓ સામેલ છે, અને તેને એકબીજાની સિકવલ તરીકે ગણી શકાય નહીં, ન તો બીજી એફ. આઈ. આર. ને પ્રથમ એફ. આઈ. આર. નો ભાગ ગણી શકાય નહીં.

૭.૧૪.જ્યાં સુધી અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી કોઈ વિવાદ નથી કે જો પહેલી જેવી જ ઘટનાથી બીજી એફ. આઈ. આર. ઊભી થાય, તો તેની નોંધણી કલમ ૧૪,૨૦ અને ૨૧નું ઉલ્લંઘન હશે.જો કે, વર્તમાન કેસમાં, ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ, અને બંને એફ. આઈ. આર. ની સરખામણી કરવા પર, તે સ્પષ્ટ છે કે તે એક જ ઘટના સાથે સંબંધિત નથી, ન તો તે એક જ ઘટનાના બે અલગ-અલગ ભાગો છે.તેથી, અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓ તેના કેસને મદદ કરતા નથી.

આદેશ:-

૮. વિગતવાર ચર્ચાઓને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર દર્શાવેલ કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, કોર્ટને અરજદાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલોમાં કોઈ યોગ્યતા મળતી નથી.તેથી, બંને અરજીઓ નામંજૂર છે. વચગાળાની રાહત બંધ. સૂચના/નિયમ સ્થગિત કરી દેવાયા છે.

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. સી. દોશી)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*